

सोलापूर महानगरपालिका हद्दीतील
समावेशीत गावांच्या विस्तारीत व गावठाण
क्षेत्राचे नगरभूमापन करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-२०२२/प्र.क्र.८६/ल-१

पहिला मजला, मुख्य इमारत, मंत्रालय,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक : २५ मार्च, २०२२

संदर्भ:- जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे क्र.ना.भू.३/
सोलापूर विस्तारीत क्षेत्र/कावि /२०२१, दिनांक २१.०१.२०२२ चे पत्र.

प्रस्तावना:-

सोलापूर महानगरपालिका स्थापन झाल्यापासून महानगरपालिका क्षेत्रात समाविष्ट झालेल्या मौजे (१) दहिटणे, (२) बसवेश्वरनगर (देगाव खालील) (३) शिवाजीनगर, (४) प्रतापनगर (सोरेगांव खालील), (५) नेहरुनगर, (६) केगांव, (७) कसबेसोलापूर, (८) बाळे, (९) सोरेगाव, (१०) कुमठे, (११) देगाव, (१२) शेळगी या महसुली गावामध्ये विस्तारीत तसेच (१) दहिटणे, (२) बसवेश्वरनगर (देगाव खालील) मधील गावठाण क्षेत्राचे नगरभूमापन झालेले नसल्यामुळे या क्षेत्रातील भूखंडांची हद्द व क्षेत्रफळ निश्चित झालेले नाही. त्यामुळे सोलापूर महानगरपालिका हद्दीतील उपरोक्त महसुली गावामध्ये विस्तारीत व गावठाण क्षेत्राची मोजणी करणे आवश्यक आहे. सदर नगर भूमापन मोजणी झाल्यास विस्तारीत व गावठाण क्षेत्रातील भूखंडाच्या हद्दी, क्षेत्रफळे व त्याबाबतची मालकी हक्क यांचे अभिलेख निश्चित होणार आहेत. त्यामुळे सदर विस्तारीत व गावठाण क्षेत्राच्या हद्दीमध्ये विकास आराखडा तयार करण्यास तसेच बांधकामांना विकास परवानगी देणे सुलभ होणार आहे. त्यामुळे उपरोक्त गावांची मोजणी करून नगर भूमापन क्रमांक देऊन भूखंडाचा नकाशा व मालकी हक्क नोंदविण्याचे अभिलेख मिळकतपत्रिका, सनद व नकाशे तयार करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. याबाबत शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

सोलापूर महानगरपालिका हद्दीतील मौजे (१) दहिटणे, (२) बसवेश्वरनगर (देगाव खालील) (३) शिवाजीनगर, (४) प्रतापनगर (सोरेगांव खालील), (५) नेहरुनगर, (६) केगांव, (७) कसबेसोलापूर, (८) बाळे, (९) सोरेगाव, (१०) कुमठे, (११) देगाव, (१२) शेळगी या महसुली गावामध्ये विस्तारीत तसेच (१) दहिटणे, (२) बसवेश्वरनगर (देगाव खालील) मधील गावठाण क्षेत्राचे मोजणी करून नगर भूमापन क्रमांक देऊन भूखंडाचा नकाशा व मालकी हक्क दस्तावेज तयार करण्यास खालील अटी व शर्ती च्या अधिन राहून महाराष्ट्र जमिन महसूल अधिनियम १९६६ च्या कलम १२६ अन्वये शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

- १) सोलापूर महानगरपालिका हद्दीतील महसुली गावातील गावठाण क्षेत्राचे व विस्तारीत क्षेत्राची मोजणी करणे व नगर भूमापन क्रमांक देऊन भूखंडाचा नकाशा व मालकी हक्क नोंदविणेचे अभिलेख तयार करण्यासाठी लागणारा सर्व खर्च सोलापूर महानगरपालिका यांनी करावा व तो टप्प्याटप्प्यात जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य) पुणे यांचेकडे जमा करावा.
- २) उपरोक्त कामासाठी लागणारा वाढीव खर्च सोलापूर महानगरपालिका करण्यास तयार असल्याबाबतचे हमीपत्र महानगरपालिकेकडून घेण्याची जबाबदारी उपसंचालक, भूमी अभिलेख, पुणे यांच्यावर राहिल.
- ३) सोलापूर महानगरपालिका हद्दीतील महसुली गावामधील गावठाण व विस्तारीत क्षेत्राची मोजणी करणे व नगर भूमापन क्रमांक देऊन भूखंडाचा नकाशा व मालकी हक्क दस्तावेज तयार

करण्यासाठी लागणारे अधिकारी / कर्मचारी जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य) पुणे व उपसंचालक भूमि अभिलेख पुणे प्रदेश, पुणे यांनी कार्यालयाचे कामकाजावर परिणाम होणार नाही अशा रितीने उपलब्ध करून द्यावे.

- ४) नगर भूमापन मोजणी व अनुषंगिक काम खाजगी संस्थेकडून करून घ्यावयाचे झाल्यास त्याअनुषंगाने शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले नियम/शासन निर्णय इत्यादीचे काटेकोर पालन करण्याची जबाबदारी जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख (महाराष्ट्र राज्य) पुणे यांची राहिल.
- ५) चौकशी काम करण्यासाठी, जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी विभागातून व उपसंचालक भूमि अभिलेख पुणे प्रदेश, पुणे यांनी त्यांचे विभागातून उपलब्ध असलेल्या अधिकाऱ्यांची सेवा उपलब्ध करून घेऊन चौकशीचे काम पूर्ण करण्यात यावे.
- ६) नगर भूमापन कामामध्ये शक्य असेल त्या ठिकाणी आधुनिक तंत्रज्ञानाचा (ड्रोन, ई.टी.एस मशीन, रोवर कॉर्स इ.) वापर करून सदर गावांच्या मिळकतीचे नगर भूमापन व सर्वेक्षण करण्यात यावे.
- ७) सदर मुळ सर्वेक्षणाचे काम १२ महिन्यात पूर्ण करण्यात यावे व चौकशीचे काम पुढील १८ महिन्यांत पूर्ण करावे.
- ८) सोलापूर महानगरपालिका यांचेकडून प्राप्त होणाऱ्या निधीपैकी ७५% निधी जमाबंदी आयुक्त यांचे (गावठाण) महाभूमि प्रकल्प व्यवस्थापन संस्थेच्या खात्यामध्ये (PLA) मध्ये जमा करणेत यावा. त्याचबरोबर उर्वरीत २५% निधी शासनाकडे जमा करणेस तसेच महाभूमि प्रकल्प व्यवस्थापन संस्थेच्या खात्यामध्ये जमा झालेला निधी सोलापूर महानगरपालिकेच्या नगर भूमापन वर खर्च करणेस परवानगी देण्यांत येत आहे.

२. गावांच्या मिळकतीचे नगर भूमापन व सर्वेक्षण यांचा प्रगति मासिक अहवाल शासनास व जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख (महाराष्ट्र राज्य) पुणे कार्यालयास सादर करण्याची जबाबदारी उपसंचालक, भूमि अभिलेख पुणे प्रदेश, पुणे यांची असेल.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२०३२५१८०९२०१३१९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(भगवान सावंत)

अवर सचिव

प्रति,

१. मा.मंत्री/राज्यमंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
२. जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
३. जिल्हाधिकारी, सोलापूर
४. आयुक्त, सोलापूर महानगरपालिका,
५. उपसंचालक, भूमि अभिलेख, पुणे प्रदेश,
६. जिल्हा अधीक्षक, भूमि अभिलेख, सोलापूर
७. निवड नस्ती (ल-१), महसूल विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

परिशिष्ट १ अ
सोलापूर शहर हद्द वाढीतील गावांचा तपशिल

अक्र	गावाचे नाव	मूळ गावठाणाचे एकूण क्षेत्र (हे.आर)	गावाचे मूळ क्षेत्र (हे.आर)	एकूण गट नंबर	कायदा कलम १२२ खालील गट नंबर	कायदा कलम १२२ खालील गट नंबरचे क्षेत्र (हे.आर)	सन १९९२ चे हद्द वाढ परिपत्रका नुसार प्रस्तावित नगर भूमापन योजनेत समाविष्ट एकूण गट नंबर	प्रस्तावित नगर भूमापन योजनेत समाविष्ट एकूण क्षेत्र (हे.आर)	शेरा
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१	कसबे सोलापूर	२१५.२१	४३०४.१४	९७२	४०	२७५३.५४	१६०	१३३५.३९	विस्तारीत क्षेत्र.
२	बाळे	८.४०	११५३.७	१७६	२९	९३.५८	१४७	१०५१.७१	विस्तारीत क्षेत्र.
३	शिवाजी नगर (बाळे खालील)	०	२०३.५८	७७	०	०	७७	२०३.५८	विस्तारीत क्षेत्र.
४	सोरेगाव	११.५६	११८८.०४	३३६	६	२५.४२	२९	११५१.०६	विस्तारीत क्षेत्र.
५	प्रतापनगर (सोरेगाव खालील)	०	९५३.६७	१२१	०	०	१२१	९५३.६७	विस्तारीत क्षेत्र.
६	कुमठे	५.१८	१८४०.७३	३६४	८	३२.३३	१२७	१८०३.२२	विस्तारीत क्षेत्र.
७	देगाव	७.०३	१७३९.७९	३३५	६	७.०६	३२९	१७२५.७	विस्तारीत क्षेत्र.
८	बसवेश्वरनगर (देगाव खालील)	१.७१	११००.७३	१४१	०	०	१४१	११००.७३	गावठाणासहित विस्तारीत क्षेत्र.
९	दहितणे	३.२०	९७३.९३	१०५	०	०	७१	९७३.९३	गावठाणासहित विस्तारीत क्षेत्र.
१०	शेळगी	४.२५	९३७.४९	१४८	४	८.४६	१४४	९२४.७८	विस्तारीत क्षेत्र.
११	नेहरुनगर	०	७३२.४९	४१	०	०	४१	७३२.४९	विस्तारीत क्षेत्र.
१२	केगांव	२.६८	५१८.५८	१०६	५	२१.५१	१०१	४९४.३९	विस्तारीत क्षेत्र.
	एकूण	२५९.२२	१५६४६.८७	२९२२	९८	२९४१.९	१४८८	१२४५०.६५	